

**Міністерство у справах ветеранів України
Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 10 від 29.04.2025р.
уведено в дію наказом в.о.ректора
№ 10 від 29.04.2025р.

В.о. ректора

Володимир КРАВЕЦЬ

СЕРТИФІКАТНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Інтенсив з граматики іноземної мови (німецької)»

Тернопіль–2025

РОЗРОБНИКИ:

1. **Сокол Мар'яна Олегівна**, професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри іноземних мов – керівник програми;
2. **Турчин Андрій Іванович**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ТНПУ ім. В. Гнатюка;
3. **Цар Ірина Олегівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов ТНПУ ім. В. Гнатюка.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. **Кебало Микола Степанович** – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови, декан факультету іноземних мов ТНПУ імені В. Гнатюка.
2. **Федак Софія Андріївна** – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української та іноземних мов ТНТУ імені І. Полюя.

1.Опис сертифікатної освітньої програми
«Інтенсив з граматики іноземної мови (німецької)»

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка факультет іноземних мов кафедра іноземних мов
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Офіційна назва освітньої програми	«Інтенсив з граматики іноземної мови (німецької)»
Форма навчання	Очна, дистанційна, змішана
Мова викладання	Українська, німецька
Тип документа про освіту та обсяг освітньої програми	Сертифікат, 1 кредит ЄКТС Термін навчання – 1-2 місяці
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	Наявність загальної середньої освіти. Рівень володіння німецькою мовою А2-В1. Диплом про освіту (не нижче молодшого бакалавра; кафедра ставить вимогу до початкового рівня освіти самостійно)
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
1.2. Мета сертифікатної освітньої програми	
Удосконалення навичок і умінь іншомовної комунікативної компетентності слухачів для забезпечення їх ефективного спілкування в побутовому та професійному середовищах на рівні В1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти й потреб міжкультурного спілкування; освоєння мовленнєвих звичаїв, етикету та культурних нюансів німецькомовних країн.	
1.3. Компетентності, що удосконалюються/набуваються	
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК1. Здатність здійснювати письмове та усне спілкування іноземною мовою у різних регістрах з метою розв'язання комунікативних завдань. ФК2. Здатність знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні німецькомовну лексику; розпізнавати та диференціювати граматичні явища і моделі за формальними ознаками. ФК3. Здатність вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою.

1.4. Програмні результати навчання	
Результати навчання	ПР1. Розуміти основну ідею та деталі інформації, наданої німецькою мовою в різних контекстах, таких як усна мова, письмовий текст тощо. ПР2. Вести розмову німецькою мовою мові в різних ситуаціях, включаючи соціальні, професійні та академічні контексти. ПР3. Писати повідомлення, листи, есе та інші види письмових текстів німецькою мовою, використовуючи правильну граматику та лексику. ПР4. Використовувати правильні граматичні структури та розширити свій словниковий запас для ефективного спілкування німецькою мовою.
1.5. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію сертифікатної освітньої програми «Іноземна мова (німецька) для ділового спілкування», мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Усі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.
Матеріально-технічне забезпечення	Основними складовими навчально-матеріальної бази університету є: навчальні аудиторії, освітній Хаб, лінгафонний кабінет, кімната психологічного розвантаження, бібліотека, читальні зали, стадіон, спортивні зали, що відповідають санітарно-технічним та протипожежним нормам. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
1.6. Особливості програми	
Цільова аудиторія	Ветерани війни; особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; члени сімей таких осіб; члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни; члени сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України
Найменування замовника	Центр ветеранського розвитку Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
Академічні, професійні можливості за результатами опанування програми	Навчання за програмою може бути зараховано як професійна підготовка/ підвищення кваліфікації

2. Перелік компонент сертифікатної освітньої програми (навчально-тематичний план)

Компоненти сертифікатної освітньої програми	Загальна кількість годин	Аудиторні години	Самостійна робота
Тема 1. Рід іменників у німецькій мові.	4	2	-
Тема 2. Відмінювання іменників.	4	4	-
Тема 3. Претерит (<i>Präteritum</i>).	4	4	-
Тема 4. Перфект (<i>Perfekt</i>).	2	2	-
Тема 5. Наказовий спосіб (<i>Imperativ</i>).	4	4	-
Тема 6. Ступені порівняння прикметників та прислівників.	4	4	-
Тема 7. Займенникові прислівники (<i>Pronominaladverbien</i>).	4	6	-
Тема 8. Складносурядні речення (<i>Satzreihe</i>).	4	4	-
Загальний обсяг	30 год.		
Підсумковий контроль	2 год.		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	30 год.		

3.Зміст компонент сертифікатної освітньої програми

Тема 1. Рід іменників у німецькій мові.

Рід іменників у німецькій і в українській мовах. Визначення роду іменника у німецькій мові. Визначення роду німецького іменника за: артиклем; узгодженням прикметника / займенника з іменником; формою; значенням. Рід складних іменників, аббревіатури, субстантивованих частин мови. Використання роду для розрізнення омонімів.

Тема 2. Відмінювання іменників.

Відмінювання іменників за сильною відміною. Відмінювання іменників за слабкою відміною. Відмінювання іменників за мішаною відміною. Відмінювання іменників у множині. Розділовий родовий відмінок.

Тема 3. Претерит (*Präteritum*) (минулий розповідний час).

Утворення претериту. Претерит правильних дієслів. Претерит неправильних дієслів. Претерит модальних дієслів. Відмінювання дієслів у претериті. Вживання претериту в розповіді про події, які відбулися у минулому.

Тема 4. Перфект (*Perfekt*) (минулий розмовний час).

Утворення перфекту. Утворення дієприкметника II (*Partizip II*). Відмінювання дієслів у перфекті. Вживання перфекту у бесіді і короткому повідомленні про події, які відбулися у минулому.

Тема 5. Наказовий спосіб (*Imperativ*).

Утворення наказового способу дієслова. Форми імперативу. Вживання імперативу зі супроводжувальними спонукальними частками „*bloß*“, „*doch*“, „*mal*“, „*man*“, „*nur*“.

Тема 6. Ступені порівняння прикметників та прислівників.

Три ступені порівняння прикметників та прислівників. Утворення вищого та найвищого ступенів порівняння. Особливі випадки утворення ступенів порівняння прикметників та прислівників. Вживання при порівнянні „*so...wie*“, „*ebenso...wie*“, „*als*“, „*noch*“, „*viel*“, „*bedeutend*“, „*wesentlich*“, „*etwas*“.

Тема 7. Займенникові прислівники (*Pronominaladverbien*).

Утворення питальних займенникових прислівників. Утворення вказівних займенникових прислівників. Особливості вживання займенникових прислівників. Переклад займенникових прислівників.

Тема 8. Складносурядні речення (*Satzreihe*).

Структура складносурядного речення. Сполучники сурядності та сполучні слова. Вживання складносурядних речень із сполучниками „*und*“, „*aber*“, „*oder*“, „*denn*“, „*deshalb*“.

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Підсумкова робота виконується дистанційно з використанням дистанційних технологій навчання (<i>Zoom та LMS Moodle</i>). Підсумкова робота містить 50 тестових питань, спрямованих на виявлення рівня сформованості передбачених програмою необхідних компетентностей та компетенцій. Кожна правильна відповідь на тестове питання оцінюється в 2 бали. Максимальна кількість балів за підсумкову роботу - 100 балів. На виконання тестових завдань відводиться 2 академічні години або 80 хвилин. За результатами підсумкового контролю (у випадку отримання 60 і більше балів) слухач отримує сертифікат, відомості про який оприлюднюються в реєстрі виданих сертифікатів на сайті ТНПУ.
--	---

5. Використані та рекомендовані джерела

1. Довідник користувача ЄКТС [Електронний ресурс]. 2015. URL: <http://erasmusplus.org.ua/en/news/1162-ects-user-guide-2015-in-english-and-ukrainian-languagesare-available-in-e-format.html>
2. Євгененко Д., Білоус О. Практична граматики німецької мови. Навч. посібник для студентів та учнів. Вінниця: Нова книга, 2002. 334 с.
3. Жовківський А. Німецька мова з новим правописом: Підручник. Чернівці: Рута, 2003. 404 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
5. Закон України «Про фахову передвищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
6. Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
7. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23. 11. 2011 № 1341 (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
8. Національний класифікатор України: наказ Держспоживстандарту України від 28. 07. 2010 № 327 / Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. URL: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm
9. Німецька мова: Підручник / Щербань Н.П., Лабовкіна Г.А., Бачинський Я.В., Кушнерик В.І. Чернівці: Книги – XXI, 2005. 500 с.
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 червня 2017 р. № 432 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 54, ст. 1626; 2024 р., № 66, ст. 3977) «Порядок та умови забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України». [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/432-2017-п#n8>
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2025 р. № 126 «Деякі питання забезпечення професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України». [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/126-2025-п#Text>
12. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми / Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року/ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». Київ, 2020. 66 с.
13. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації; авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. К.: НБЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. [Електронний ресурс] URL: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf
14. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). К.: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. [Електронний ресурс] URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standardsandguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
15. Anne Buscha, Susanne Raven, Gisela Linthout. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprachen. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1+. Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2008. 264 S.

16. Anne Buscha, Szilvia Szita. A-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache. Sprachniveau A1-A2. Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2010. 186 S.
17. Anne Buscha, Szilvia Szita. B-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache. Sprachniveau B1-B2. Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2011. 267 S.
18. Deutsch intensiv: Навчальний посібник / [Кашуба О.М., Кравчук Т.О., Турчин А.І., Цар І.О.]. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2022. 130 с.
19. Deutsch ist einfach: Навчальний посібник: У двох частинах / [Кашуба О.М., Кравчук Т.О., Турчин А.І., Цар І.О.]. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2022. Ч.1. 142 с.
20. Deutsch ist einfach: Навчальний посібник: У двох частинах / [Кашуба О.М., Кравчук Т.О., Турчин А.І., Цар І.О.]. Тернопіль: ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2022. Ч.2. 128 с.
21. Hilke Dreyer, Richard Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Ismaning: Hueber Verlag, 2012. 395 S.

